

Beheerplan Groen 2024-2028

Beheerplan Groen 2024-2028

1. Inleiding

1.1 Groen

In de gemeente ligt voor meer dan € 21,8 miljoen aan groene geïnvesteerde economische waarde. Als gemeente hebben wij de plicht om daar zorgvuldig mee om te gaan en we hebben de ambitie om te zorgen voor veilige, aantrekkelijke en gezonde leefomgeving. Die service bieden wij aan onze inwoners. We zorgen voor een gemeente die schoon, heel en veilig is. Heel eenvoudig betekent dit, dat we groenvakken en bomen goed moeten onderhouden en tijdig moeten vervangen.

In dit Beheerplan Groen beschrijven we daarom verschillende soorten groen en de maatregelen én de frequenties voor het gewenste onderhoud. We beheren voor een zo lang mogelijke levensduur. Wanneer we echter alleen vervangen en onderhouden, laten we grote kansen liggen om de openbare ruimte in onze gemeente te verbeteren.

Naast goed onderhoud kijken we ook naar maatschappelijke meerwaarde. We zien kansen om met ons groen en andere beheerdisciplines méér te doen en in te spelen op grote veranderingen in gemeente Veere. Groen faciliteert verschillende functies in de openbare ruimte, zoals ruimte voor wandelroutes en ontmoetingsplekken en zorgt het voor geleiding van verkeersroutes. Groen draagt bij aan een prettige en gezonde leefomgeving, verbindt mensen, is belangrijk voor de biodiversiteit en speelt een belangrijke rol om de negatieve effecten van klimaatverandering te temperen. Zeker met ons groen kunnen we werken aan een toekomstbestendige en leefbare gemeente. Daarom zal dit Beheerplan Groen ook onze ambities op het vergroten van ruimtelijke kwaliteit, sociale cohesie en duurzaamheid beschrijven.

De gemeente heeft de taak om doelmatig en met een vooruitziende blik onderhoud uit te voeren aan het openbare groen en water. Beschikbare middelen moeten op de juiste manier besteed worden en het openbare groen moet veilig zijn voor de mensen die er gebruik van maken. In het voorliggende Beheerplan Groen wordt aangegeven hoe de gemeente Veere deze taak de komende 4 jaar vormgeeft.

1.1.1 Typen onderhoud

Er worden verschillende typen onderhoud onderscheiden in het groenbeheer.

Type onderhoud	Omschrijving
Service onderhoud	Incidenteel onderhoud, reparaties, herstel op basis van meldingen en eigen waarnemingen. Veelal bedoeld om direct gebreken en gevaarlijke situaties op te heffen (reactieve onderhoudswerkzaamheden). Het service onderhoud wordt uitgevoerd door medewerkers van de buitendienst.
Regulier onderhoud	Gepland onderhoud dat frequent wordt uitgevoerd (periodiek/jaarlijks terugkerend) of betrekking heeft op ingrepen op een klein gedeelte van het groen ('klein onderhoud'). Tot regulier onderhoud worden ook kwaliteitsschouwen gerekend. Door het herhalende karakter zijn de kosten jaarlijks ongeveer hetzelfde, afhankelijk van areaalmutaties. Regulier onderhoud wordt gepland en uitgevoerd door medewerkers van de buitendienst.
Groot onderhoud	Groter en meer ingrijpende maatregelen op een groot deel van het object. Groot onderhoud verlengt de levensduur/verjongt het openbaar groen en heeft een lage frequentie (na een lange gebruiksduur). Groot onderhoud wordt meestal procesmatig gepland. Voor groen geldt dit bijvoorbeeld voor de bomen. Groot onderhoud wordt in overleg met de binnendienst gepland en uitgevoerd door de buitendienst.
Vervanging	Het totaal vernieuwen/omvormen van het groen aan het einde van de levensduur. Essentieel is dat de inrichting en functie van het groen niet wordt gewijzigd. Herinrichting is ook een type vervanging, maar hierbij is er wel een functieverandering, deze vallen niet in de scope van dit beheerplan. Vervanging wordt gepland door de afdeling Openbare Ruimte en de uitvoering wordt gedaan door de medewerkers van de buitendienst.

1.2 Positionering

De beheerplannen van de gemeente Veere maken onderdeel uit van het "Programma Openbare Ruimte". Deze beheerplannen geven concreet invulling aan de opgave die de gemeente Veere heeft om haar doelstellingen te bereiken om haar areaal openbare ruimte op het gewenste niveau te behouden en daar te verbeteren indien benodigd. Elk beheerplan is een nadere uitwerking van de 'Integrale visie Openbare ruimte' (IVOR, vastgesteld 25 mei 2021). De IVOR wordt gebruikt als leidraad voor het beheer en de inrichting van de openbare ruimte en wordt elke tien jaar bijgesteld. De IVOR geeft daarmee kaders voor het opstellen van 'Beheerplannen', het 'Handboek Inrichting Openbare Ruimte', de 'Meerjarenprogrammering' en het 'Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan'.

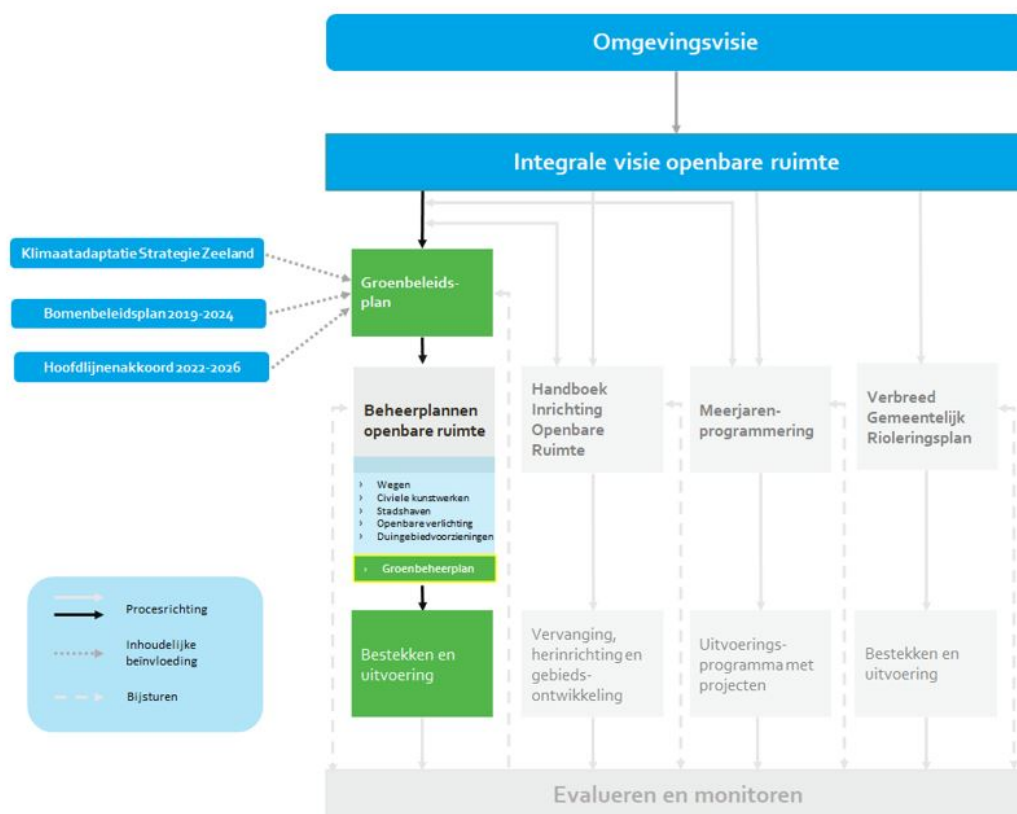
Voor het groen is het nodig om specifieke beleidsuitgangspunten op te stellen om richting te geven aan de ambities en thema's uit de IVOR en Omgevingsvisie. Daarom is het Groenbeleidsplan 2023-2031 opgesteld. Het Groenbeleidsplan biedt specifieke handvatten voor een verdere uitwerking van dit Groenbeheerplan.

Beheerplannen

In elk beheerplan zijn concrete maatregelen benoemd voor het onderhoud. In dit groenbeheerplan zijn de maatregelen gebaseerd op de reguliere onderhoudsmaatregelen die noodzakelijk zijn voor het onderhoud van groen.

In onderstaand schema is de positionering van alle beheerplannen vanuit de integrale werkwijze weergegeven. Dit schema is een uitgebreidere versie van het schema wat is opgenomen in de IVOR, toegespitst op het Groenbeleids- en Groenbeheerplan.

De gemeenteraad heeft bij het vaststellen van de beheerplannen de mogelijkheid om onderhouds- en inrichtingsambities bij te stellen. Het beheerplan resulteert in een budget wat nodig is om de openbare ruimte te onderhouden. De gemeenteraad stelt om de vier jaar het beheerplan vast.

Figuur 1.1: positionering van het Groenbeheerplan ten opzichte van de andere plannen

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het totale groenareaal in beheer van de gemeente Veere besproken. Er wordt ingegaan op de verschillende onderhoudsgroepen en beheeronderdelen en de verdeling van het groenareaal per kern en per functiegebied. Ook wordt de kwaliteit van het groen besproken. Hoofdstuk 3 gaat in op de belangrijkste ontwikkelingen in het groen, zoals beschreven in de Integrale Visie Openbare ruimte en het Groenbeleidsplan en legt de kaders van het plan vast. In hoofdstuk 4 worden de basisuitgangspunten voor het groenbeheer van gemeente Veere besproken. Hoofdstuk 5 behandelt participatie. Op welke manieren inwoners kunnen participeren in het groen, maar ook over de inzet van inwoners en ondernemers in de totstandkoming van dit Groenbeheerplan. Hoofdstuk 6 geeft inzicht in het beschikbaar en benodigd budget voor het groenonderhoud en het vervangen van bestaand groen op basis van beeldkwaliteitsniveaus.

2. Areaal: Kwantiteit en kwaliteit

In dit hoofdstuk bespreken we wat de gemeente beheert en stellen we vast welke beheertypen er zijn. We gaan in op de verdeling van het groenareaal per kern en per functiegebied, en bespreken ook de kwaliteit van het groenareaal.

In dit Beheerplan Groen worden alle groene arealen beschreven die de gemeente Veere actief in beheer heeft. Al deze groene objecten vertegenwoordigen een investeringswaarde van 21 miljoen. Dit betekent dat het 21 miljoen kost om al het groen in beheer van de gemeente vandaag te vervangen.

2.1 Opbouw areaal

Het oppervlakte groen in vierkante meters van de gemeente Veere bedraagt in totaal 2.196.407 vierkante meter. Dit staat gelijk aan 100 m² groen per inwoner (21.862 inwoners, CBS 2022) en bijna 200 m² groen per woning. Daarnaast zijn ook ruim 16.000 bomen in beheer. Dit komt gemiddeld neer op 0,74 boom per inwoner. In de onderstaande tabel wordt de groene openbare ruimte getoond op basis van de werkpakketten van de gemeente.

Arealen			
Onderhoud type		Eenheid	Totaal
GROEN			
	BOMEN	stuk	16.097
	SIERPLANTSOEN	are	2.058
	BOSPLANTSOEN	are	5.120
	GRASVELDEN	are	4.661
	RUW GRAS	are	5.948
	BLOEMRIJK GRASLAND	are	309
HALFVERHARDING		are	592
WATER			
	WATERLOPEN	m1	81.742
	WATERVLAKTE	are	284

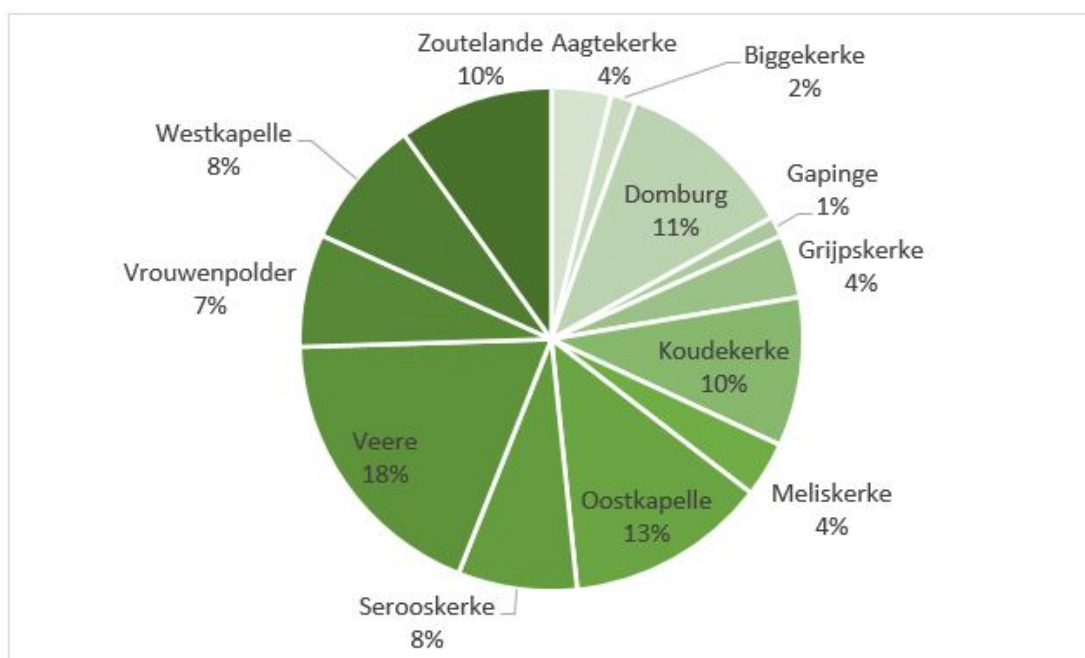
Figuur 2.1: Opbouw van het groenareaal, peildatum januari 2023

De beheergroep 'beplanting' is vergeleken met de andere onderhoudsgroepen het grootst. Binnen deze onderhoudsgroep bestaat verreweg het meeste areaal uit bosplantsoen. Ook de onderhoudsgroepen 'gazons' en 'bermen' hebben veel areaal in beheer van de gemeente Veere.

De gemeente Veere is verdeeld in zeven functiegebieden: woongebieden, recreatieparken, centra, bedrijventerreinen, begraafplaatsen, sportparken en het buitengebied. In bijlage 4 is af te lezen hoe het openbaar groen verdeeld is over deze gebieden. Het meeste openbaar groen in beheer staat in woongebieden (59%) en in recreatieparken (22%). We beheren alleen het groen rondom begraafplaatsen en sportparken.

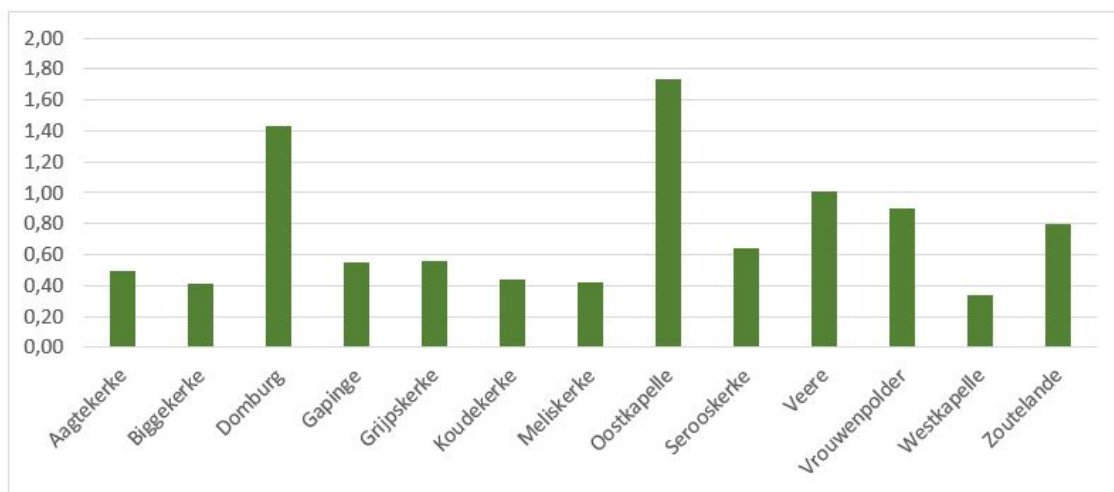
2.2 Groen per kern

De kern met het grootste groenareaal in beheer van de gemeente Veere is Veere, gevolgd door Oostkappelle, Domburg en Koudekerke. Het verschilt per kern welk beheerobject het meest voor komt. In bijlage 4 is een overzicht van beheerobjecten per kern te vinden.

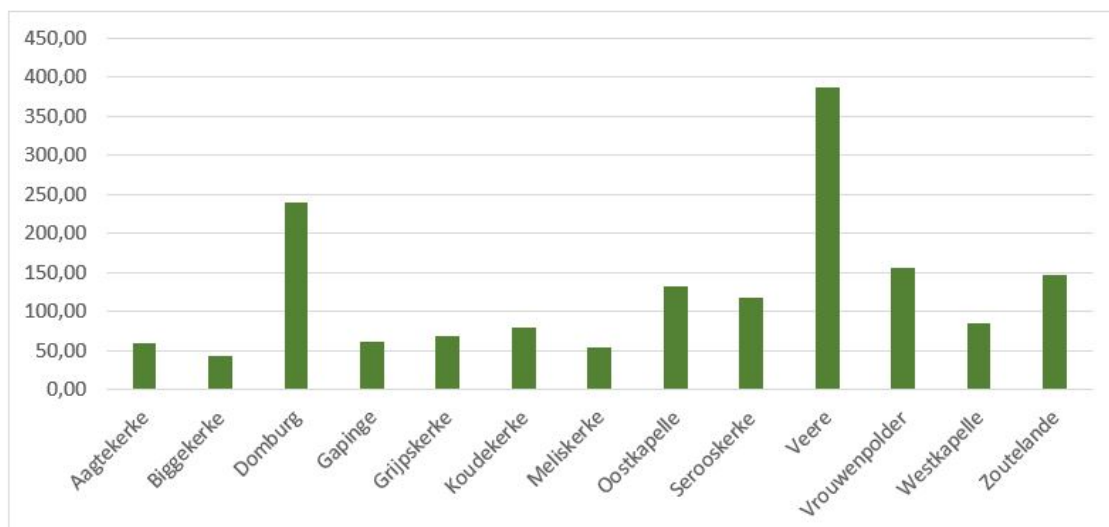
Figuur 3.2 Verdeling groenareaal over de kernen

Er wordt gemiddeld 0,74 boom beheerd per inwoner van Veere. Per kern verschilt het aantal bomen in beheer van de gemeente. Te zien in figuur 3.3 is dat er met name in Domburg en Oostkapelle veel bomen in beheer zijn en dat het gemiddelde laag ligt in Westkapelle, Biggekerke en Meliskerke.

Figuur 3.3 Gemiddeld aantal beheerde bomen per inwoner uitgesplitst naar kern. Inwoneraantal gebaseerd op CBS-cijfers 2022.

Er wordt gemiddeld 100 vierkante meter groen beheerd per inwoner. Per kern verschilt het aantal vierkante meter groen in beheer van de gemeente. Te zien in figuur 3.4 is dat er met name in Domburg en Veere gemiddeld meer vierkante meter groen in beheer is en dat het gemiddelde laag ligt in Meliskerke, Biggekerke en Aagtekerke met minder ongeveer 50 vierkante meter groen per inwoner.

Figuur 3.4 Gemiddeld aantal beheerde vierkante meter groen per inwoner uitgesplitst naar kern. Inwoneraantal gebaseerd op CBS-cijfers 2022.

2.3 Kwaliteit areaal

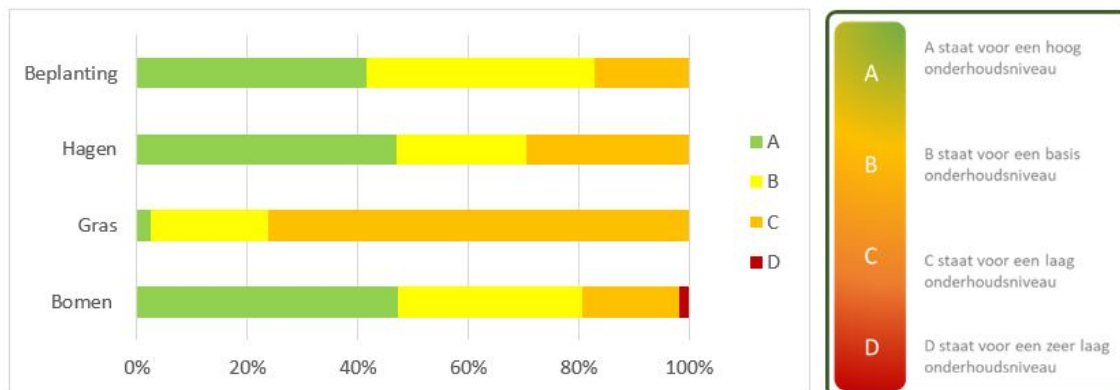
De kwaliteit van het areaal wordt gemeten aan de hand van twee schouwrondes per jaar door de gemeente. Het ambitieniveau van de gemeente is in 2012 vastgesteld op een basisniveau (B), met een A-niveau in de centra en op de begraafplaatsen en een C niveau voor gras en bermen in recreatieparken en het buitengebied.

Funcatiegebied	Ambitie
Centra	A
Woongebieden	B
Bedrijventerreinen	B
Recreatieparken	B (Gras op C)
Buitengebied	B (Gras op C)
Begraafplaatsen	A
Sportparken	B

Schouwronde 2021

Uit de schouwrondetaten van 2021 blijkt gemiddeld genomen op alle geschouwde locaties (68) een A of B kwaliteit is gemeten voor de heesters, hagen en bomen. Alleen het gras scoort gemiddeld lager, een C kwaliteit (zie figuur 2.3).

Op een aantal locaties is een hoger onderhoudsniveau waargenomen dan de vastgestelde B-kwaliteit. Gezien het geringe aantal schouwlocaties geven de scores slechts een eerste indicatie voor de gehele groene buitenruimte van Veere.

Figuur 2.3: Schouwresultaten gemeente Veere 2021

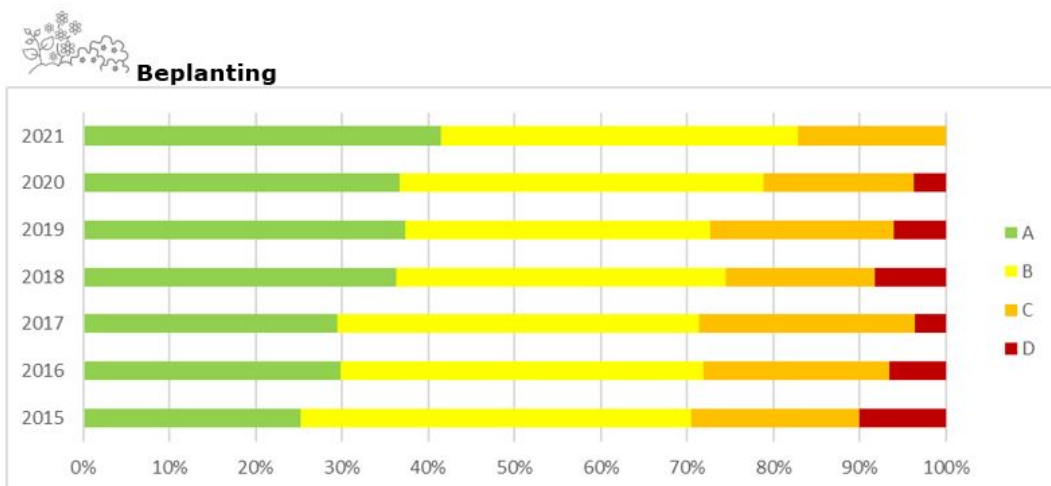
10% van het areaal mag een lagere score hebben dan het ambitieniveau van de gemeente (CROW-norm). Uit de schouwresultaten blijkt dat er meer dan 10% van het geschouwde areaal van de gemeente lager scoort dan het vastgestelde ambitieniveau:

- **Gras:** veel gras scoort lager dan het vastgestelde ambitieniveau (76%). N.B. de schouw is uitgevoerd in juni en juli. Dit zijn periodes waarin er veel droogte is (en in 2021 afgewisseld met hevige regenval). Dit heeft invloed op de bomen, hagen, het gras en de beplanting. Gras kan er dor en droog uitzien of juist enorm snel groeien, waardoor het beeld er slecht uitziet.
- **Hagen:** 29% van de hagen scoort lager dan het vastgestelde ambitieniveau.
- **Bomen:** 17% van de Bomen scoort lager dan het vastgestelde ambitieniveau.
- **Beplanting:** 17% van de beplanting scoort lager dan het vastgestelde ambitieniveau.

Schouwrondes 2015 t/m 2021

Twee keer per jaar worden er schouwen uitgevoerd om de kwaliteit van het groen te meten. De eerste schouwronde vindt plaats in juni-juli en de tweede in oktober. Onderstaande overzichten (figuur 2.5 t/m 2.8) geven de schouwresultaten van de verschillende groenobjecten weer in de periode van 2015 t/m 2021. Gemiddeld worden er zo'n 100 locaties geschouwd per jaar.

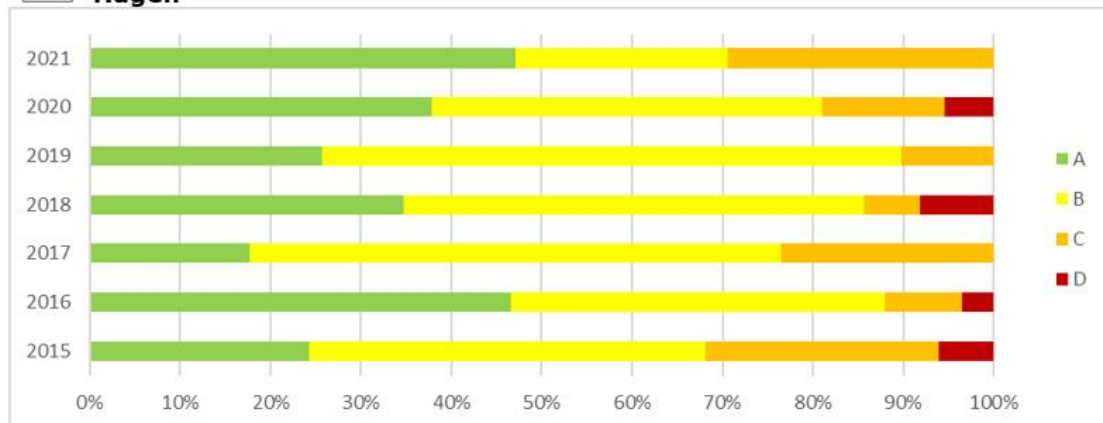
Over het algemeen gaat het steeds beter met de beplanting en hagen. De bomen blijven gedurende de periode redelijk stabiel qua geschouwde kwaliteit. De kwaliteit van het gras schommelt. Dit heeft ook te maken met hete zomers, maar het overgrote deel scoort laag en ondermaats. N.B. 2021 bestaat uit gegevens van één schouwronde (juni-juli).

Figuur 2.5: schouwgegevens beplanting 2015-2021

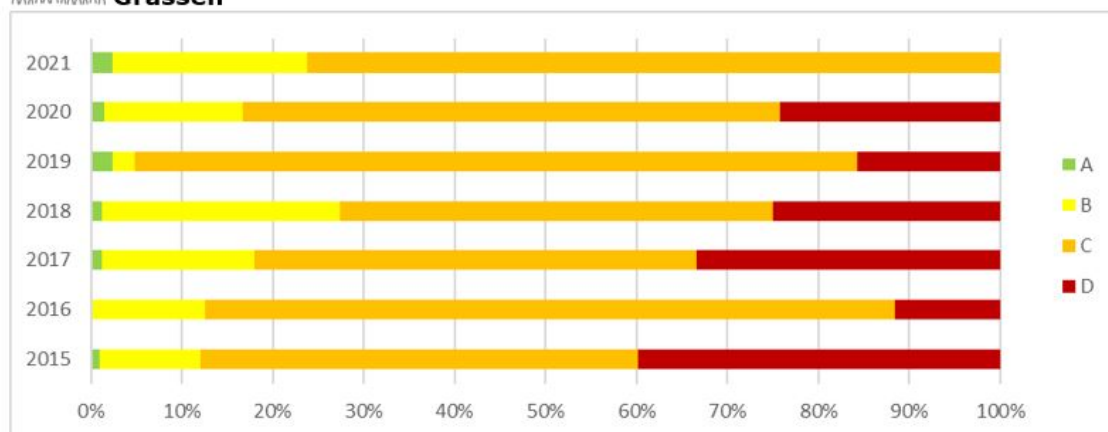
Hagen

Figuur 2.6: schouwgegevens hagen 2015-2021

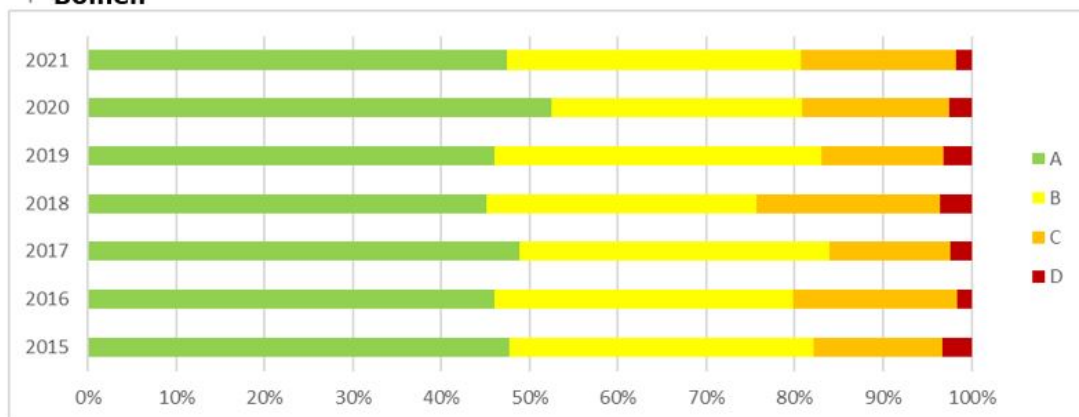
Grassen

Figuur 2.7: schouwgegevens grassen 2015-2021

Bomen

Figuur 2.8: schouwgegevens bomen 2015-2021

3. Kaders voor groenbeheer

In dit hoofdstuk bespreken we de belangrijkste ontwikkelingen in het groen, zoals beschreven in de Integrale Visie Openbare ruimte en het Groenbeleidsplan. Groen heeft invloed op diverse grote opgaven

waar we als gemeente voor staan. Diverse groene elementen vormen samen de groene hoofdstructuur in de gemeente. Deze structuur zorgt voor een herkenbare inrichting, is bepalend voor de identiteit en draagt bij aan de leefbaarheid in onze kernen. Door een onderverdeling te maken in functiegebieden kunnen we ons beheer voor het groen goed afstemmen op het gebruik en de inrichting hiervan.

3.1 Ontwikkelingen in het groen

Voor de gemeente is groen essentieel. Het versterkt de identiteit en het karakter van de gemeente. De cultuurhistorie is zichtbaar door het groen en de aantrekkelijkheid van onze kernen wordt hiermee verhoogd. Zowel voor de inwoners als voor de toerist. Onze inwoners denken dan ook mee bij de inrichting en doen op sommige plekken mee in het beheer van het groen.

Groen kan de klimaatproblemen verminderen. Hevige regenval wordt opgeslagen, vermindert daardoor wateroverlast en kan worden ingezet in periodes van droogte. Ook verkoelt groen in hete periodes en dempt het hinderlijk geluid.

Daarnaast heeft groen een positief effect op onze gezondheid. Zowel fysiek als mentaal. In onze groene buitenruimte wordt ontspannen, hardgelopen, de hond uit gelaten, gewandeld, gefietst, in bomen geklommen etc. Een prettige, groene leefomgeving is van en voor iedereen en nodigt uit tot ontmoeting en initiatief. Groene plekken faciliteren sociale interactie, waardoor de mentale weerbaarheid vergroot. Ook zorgt (het zicht op) groen ervoor dat we ons beter kunnen concentreren en sneller herstellen van ziektes. Hierdoor worden parken of groene plekken vaak ervaren als een rustige omgeving waarin je tot rust kunt komen, waar je kunt ontspannen en waar je je vrij voelt.

Natuur en biodiversiteit vormen de basis van al het leven, dus ook het leven in de gemeente. Divers groen zorgt voor een rijke biodiversiteit. Vlinders, (wilde) bijen, vogels, en vele andere dieren leven in onze natuur en dit willen we de komende jaren meer versterken.

Groen slaat CO₂ op, zorgt voor een gezonde bodem en door gebruik van apparaten die geen CO₂ uitstoten, vermindert de milieu-impact van werkzaamheden. Daarnaast verminderen we nieuwe grondstoffen door her te gebruiken, zetten we ons groen in als grondstof en kopen we zoveel mogelijk duurzaam in.

Kortom, alle redenen om goed te zorgen voor het groen in onze gemeente.

3.2 Definitie groenstructuren

De groenstructuur is gemeente-eigendom overstijgend, moet op elkaar aansluiten om robuust en sterk te zijn en voor flora en fauna de verbinding leggen tussen leef- en foerageergebieden. Binnen de groenstructuur van Veere vallen ook meer bijzondere gebieden die ook wettelijk beschermd zijn zoals de Natura 2000-gebieden en cultuurhistorische elementen zoals Park Welgelegen. Groen behoort tot de gemeentelijke groenstructuur als het in eigendom en beheer is van de gemeente Veere.

De groenstructuur is van belang voor de leefbaarheid in de kernen. Daarom is de gemeentelijke visie dat al het groen binnen de gemeentelijke hoofdgroenstructuur behouden moet blijven. Samen met onze groene partners zetten we daarnaast in op een robuuste groenstructuur met onderlinge verbindingen. In het Groenbeleidsplan is een uitgebreide definitie gegeven van de groenstructuren.

3.3 Zonering functiegebieden

We hanteren zeven functiegebieden voor het groen. Vijf daarvan komen uit de IVOR en deze zijn aangevuld met begraafplaatsen en sportparken. De functiegebieden verschillen in de manier waarop ze worden gebruikt. Dit vraagt per functiegebied om specifiek beheer, een andere inrichting en eigen ambities:

- Centra (IVOR)
- Woongebieden (in straten, op pleinen, langs het water, in buurtparkjes) (IVOR)
- Bedrijventerreinen (IVOR)
- Recreatieparken zoals vakantieparken, parken (zoals park Welgelegen in Serooskerke) en bossen (IVOR)
- Buitengebied (IVOR)
- Begraafplaatsen (Groenbeleidsplan)
- Sportparken (Groenbeleidsplan)

In bijlage 4 is het groenareaal per functiegebied terug te vinden.

4. Groenbeheerambities

Dit hoofdstuk beschrijft de basisuitgangspunten voor het groenbeheer van gemeente Veere. Aan de hand van de ambities uit de Omgevingsvisie, de IVOR en het Groenbeleidsplan worden de beheeruitgangspunten beschreven met het financiële effect, wat er nog extra voor nodig is en de doorlooptijd.

4.1 Onderhoudsambities

Beeldkwaliteit

Het groen wordt beheerd op basis van beeldkwaliteit. De gemeente Veere werkt op dit moment met een eigen Kwaliteitscatalogus uit 2012 voor het groenonderhoud. Deze systematiek hanteert 4 niveaus (van A tot D) van beeldkwaliteit. Hierbij geldt dat A het hoogste niveau is en D de laagste. Op basis van de ambitieniveaus geeft de raad feitelijk opdracht aan afdeling Openbare ruimte om de kwaliteit buiten op straat te realiseren. De ambitie is tegelijk ook een referentie en een toetscriterium. Hiermee kunnen we de geleverde kwaliteit eenduidig vaststellen.

De ambitie is om over te stappen naar de landelijk standaard voor beeldkwaliteitsniveaus van het CROW. Het voordeel van de CROW-catalogus is dat foto's, teksten en prestatie-eisen snel en eenvoudig te importeren zijn in het beheersysteem van de gemeente Veere (Obsurv). Hiermee worden monitoringsgegevens direct gekoppeld aan de arealen uit het beheersysteem. Daarnaast wordt de catalogus direct geüpdatet bij nieuwe ontwikkelingen. Vanuit dit gegeven zal de Veerse schouwcatalogus worden geactualiseerd. Op basis van de schouwgegevens kan indien nodig worden bijgestuurd in de uitvoering van het onderhoud.

Er wordt hierbij onderscheid gemaakt tussen ambitieniveaus per functiegebied. Er wordt gestuurd op onderstaande onderhoudsambities.

Functiegebied	Ambitie
Centra	A
Woongebieden	B
Bedrijventerreinen	B
Recreatieparken	B (Gras op C)
Buitengebied	B (Gras op C)
Begraafplaatsen	A
Sportparken	B

Technische kwaliteit

De bomen worden naast beeldkwaliteit ook geïnspecteerd vanuit het oogpunt van veiligheid. Dit gebeurt volgens de BVC (Boom Veiligheidscontrole). Het wettelijke kader omtrent de zorgplicht rondom bomen is hierin richtinggevend. Met betrekking tot het beheer van de bomen wordt aansluiting gezocht bij het Handboek Bomen van het Norminstituut Bomen. De eenduidige kwaliteitseisen, gestandaardiseerde richtlijnen en heldere normen die daarin staan, dragen bij aan een betere kwaliteitszorg rond bomen.

Meldingen

De inwoners van gemeente Veere hebben de mogelijkheid om meldingen te maken over allerlei zaken die aanwezig zijn in de openbare ruimte, waaronder groen. Wij vinden het belangrijk dat meldingen op adequate wijze worden behandeld. Het proces hiervoor is al geruime tijd geleden ingericht en werkt naar behoren. Meldingen worden in de regel binnen vijf werkdagen behandeld en afhankelijk van de melding ook binnen 5 werkdagen afgehandeld.

4.2 Ambities Openbare Ruimte

In de Omgevingsvisie van de gemeente Veere staat de ambitie centraal om de gemeente aantrekkelijk te houden met prettige kernen met rust en ruimte. Vanuit de openbare ruimte liggen er grote kansen om bij te dragen aan 'De acht Veerse opgaven' uit de Omgevingsvisie en de IVOR. Met het Groenbeheerplan zal er in meer en mindere mate bijgedragen worden aan deze opgaven.

Vanuit het groenbeheer zal actief vastgesteld worden of bij projecten invulling gegeven kan worden aan één of meerdere Veerse opgaven. Dit wordt gedaan door middel van een aanvulling op het startdocument dat gebruikt wordt voor het definiëren van het project. Deze aanvulling betreft het opnemen van invulvelden van de verschillende Veerse ambities en antwoord geven of en op welke wijze het project geschikt is om invulling te geven aan de Veerse ambities.

4.3 Vier leidende principes

Als we openbaar groen toevoegen, verbeteren, beheren of ontwerpen, doen we dat met inachtneming van een aantal principes zoals beschreven in het Groenbeleidsplan. Alle vier zijn ze gericht op het doel van een aantrekkelijk, leefbare en duurzame gemeente voor mens en dier.

1. We zorgen voor gevarieerd en bereikbaar groen voor alle inwoners van Veere.
 2. We zorgen dat groen bijdraagt aan het behouden van droge voeten, een koel hoofd en een gezonde bodem.
 3. De kernen worden natuurinclusief en duurzaam aangelegd en beheerd.
 4. We doen allemaal wat we kunnen én doen het samen.
- In bijlage 5 is de uitvoeringsagenda weergegeven.

4.4 Integraliteit beheer Openbare Ruimte

Door op een efficiënte wijze onze werkzaamheden in de openbare ruimte gelijktijdig uit te voeren, werken we integraal aan het beheer van de openbare ruimte. Binnen projecten is er regelmatig contact tussen de verschillende 'beheersoorten' om elkaar op de hoogte te stellen, plannings op elkaar af te stemmen en goed samen te werken. Deze manier van werken, zorgt ervoor dat er wordt voorkomen dat wanneer een straat heringericht wordt deze niet het jaar erna weer opengebroken dient te worden om de riolering te vervangen.

Door 'werk met werk' te maken, kan dit leiden tot een kostenbesparing, omdat de weg niet twee keer opengebroken hoeft te worden of omdat de straat toch heringericht wordt er meteen gekozen kan worden voor bijvoorbeeld klimaatadaptievere beplanting.

5. Participatie

Voor het opstellen van de IVOR hebben we onze inwoners gevraagd naar hun wensen voor de openbare ruimte. Om een specifiek beeld te krijgen van waar de wensen en kansen liggen voor het groen is er voor het Groenbeleidsplan en dit Groenbeheerplan opnieuw een participatietraject gestart. De input vanuit de inwoner en ondernemer zorgt ervoor dat we een plan ontwikkelen waar iedereen aan bijgedragen heeft en achter staat. Het participatietraject bestond uit een enquête onder de inwoners en ondernemers van de gemeente en een aantal diepte-interviews met stads- en dorpsraden.

Daarnaast geven we ook een beeld van hoe onze inwoners en ondernemers nu al een bijdrage leveren in het groenbeheer en onderhoud. En hoe we dit in de toekomst verder voor ons zien.

5.1 Participatie bij beheer Groen

Via verschillende manieren denken en doen onze inwoners mee in het beheer en onderhoud van het groen in de gemeente. In de Participatienota (2022) staat beschreven of en in welke mate inwoners kunnen participeren. Bijvoorbeeld het ontwerp van de Dorpsstraat in Gapinge is met behulp van participatie tot stand gekomen. Een klankbordgroep van inwoners heeft het ontwerp gemaakt en de gemeente heeft dit vervolgens uitgevoerd.

Daarnaast doen inwoners en ondernemers ook mee in het groenonderhoud. In diverse kernen hangen bloembakken op initiatief van ondernemers en ook het onderhoud hiervan ligt bij hen. Onze rotondes worden op sommige plekken onderhouden door lokale hoveniers en diverse boomspiegels door inwoners.

Uit de enquête en via de diepte-interviews kwam naar voren dat de inwoners en ondernemers van gemeente Veere graag hun handen uit de mouwen steken en mee willen helpen in het groenonderhoud. Bijvoorbeeld door een groenvak te onderhouden (enquête 18%), groen te adopteren (23%) en ze zijn ook bereid om meer te investeren in de eigen tuin (67%) (tegels eruit, groen erin) met behulp van de gemeente.

Als gemeente staan we open voor initiatieven vanuit de samenleving. Als inwoners een participatie-initiatief willen starten, faciliteren we dit graag binnen de kaders van de gemeente. In een uit te werken handreiking participatie willen we onze richtlijnen vaststellen voor zelf- en medebeheer. Hierin staat bijvoorbeeld onder welke voorwaarde mede- en zelfbeheer is toegestaan ofwel wordt gestimuleerd. Zodra een object aan vervanging toe is dan kan participatie onderdeel uitmaken voor het definiëren van het project. Uiteraard is het per project anders of en in welke mate geparticipeerd kan worden. Er is daarom een aanvulling opgenomen in het startdocument van projecten om de mate van participatie vast te stellen.

5.2 Participatietraject

De enquête is uitgezet naar onze inwoners en ondernemers via de afdeling communicatie van de gemeente (317 respondenten). De uitnodiging om deel te nemen is opgenomen in onze nieuwsbrief en stond op de website. Ook de gemeenteraad, stads- en dorpsraden en de jeugdraad zijn apart benaderd om de enquête in te vullen. Zie bijlage 2 voor meer informatie over de enquête. Daarnaast vonden er 5 fietsrondes plaats met een aantal leden van de stads- en dorpsraden van Zoutelande, Meliskerke, Veere, Serooskerke en Domburg. In de interviews is gesproken over de sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen voor dat gebied of de gehele kern qua groen.

Vereenaren waarderen het huidige groen enorm en willen niet alleen meer groen (en bomen), maar ook dat het huidige groen goed wordt onderhouden en behouden. Tijdens de diepte-interviews werd in meerdere kernen aangegeven dat er op sommige plekken meer onderhoud nodig is. Het behouden van de historische identiteit en het karakter binnen de kern wordt heel belangrijk gevonden. De inwoners zijn trots op hun unieke landschap en zien kansen voor het versterken hiervan. Ze vinden groen om water op te vangen tijdens hevige regenbuien, groen dat zorgt voor verkoeling op hete dagen en groen om het aantal insecten en bijen te stimuleren de belangrijkste opgaven waar groen aan kan bijdragen. Daarbij is de wens voor meer diversiteit en kleur en fleur om bijvoorbeeld ziektes in beplanting of bomen te voorkomen en om een bijdrage te leveren aan het versterken van de biodiversiteit. Meer ecologisch beheren wordt ook genoemd als kans om de biodiversiteit te versterken.

“Wat minder kort afmaaien (soms is het tot op grond afgemaaid) en ook wat meer ongemaaid gras in verband met de diversiteit van bloemen en insecten.” (respondent enquête)

Veel inwoners geven aan dat ze een prachtige omgeving hebben, maar dat er beter onderhoud nodig is. Daarbij is de wens voor minder snippergroen en meer grotere aaneengesloten stukken groen. Inwoners geven aan dat groen het woongenot verhoogt, dus het is belangrijk dat het er goed bij ligt en bijdraagt aan bijvoorbeeld klimaatadaptatie en versterken van de biodiversiteit. De meeste inwoners willen een bijdrage leveren door water op te vangen op eigen terrein, mee te doen in het groenonderhoud of groen adopteren. Ook gevelgroen en geveltuintjes worden genoemd als kansen om meer te vergroenen.

6. Financiën

In dit hoofdstuk wordt duidelijk hoeveel middelen jaarlijks nodig zijn voor het onderhoud van het groen en hoeveel er gemiddeld nodig is om (een deel van) het groen te vervangen. Dit wordt afgezet tegen de beschikbare middelen in de begroting 2023.

Om het groen in stand te kunnen houden zijn diverse onderhoudsmaatregelen nodig:

- dagelijks onderhoud (kort cyclische maatregelen als onkruidbestrijding of maaien);
- groot onderhoud (middel cyclische maatregelen als snoeien);
- vervanging (lang cyclisch, vervanging van het groen bij einde levensduur als de beplanting/bomen versleten zijn).

De gekozen ambitie bepaald de frequentie van de uitvoering van de maatregelen. Voor al deze maatregelen moeten voldoende middelen beschikbaar zijn, afgestemd op de gekozen ambitie. Als te weinig middelen beschikbaar zijn loopt de kwaliteit achteruit ten opzichte van de gestelde ambitie.

6.1 Onderhoudsbudget

Voor het beheer en onderhoud van openbare ruimte zijn er middelen opgenomen in de exploitatiebegroting van de gemeente. Alle uitgaven voor groen zijn voorheen vanuit de exploitatiebudgetten betaald. Ook vervangingen worden op dit moment deels betaald uit de exploitatiebegroting. Als uitgangspunt voor de beschikbare middelen voor het groenonderhoud zijn vanuit de begroting 2023 de producten Groen en Water gebruikt.

Beschikbaar budget

Voor het beheer en onderhoud van openbare ruimte zijn middelen opgenomen in de exploitatiebegroting van de gemeente. Voor de thema's Groen en Water (inclusief het ruimen van blad, verwijderen zwerfvuil en halfverharding in het groen) is bepaald welke budgetten binnen Openbare Ruimte daadwerkelijk besteedbaar zijn voor het onderhoud. Ook zijn de totaalbudgetten voor aanschaf en onderhoud klein materieel, brandstof (die zijn ondergebracht bij de kostenplaats Grijskerke werkplaats) verdeeld over alle disciplines in de openbare ruimte om zo het aandeel voor groen en water te kunnen bepalen. Deze budgetten samen noemen we **uitvoeringsbudgetten**. (Zie tabel 6.1).

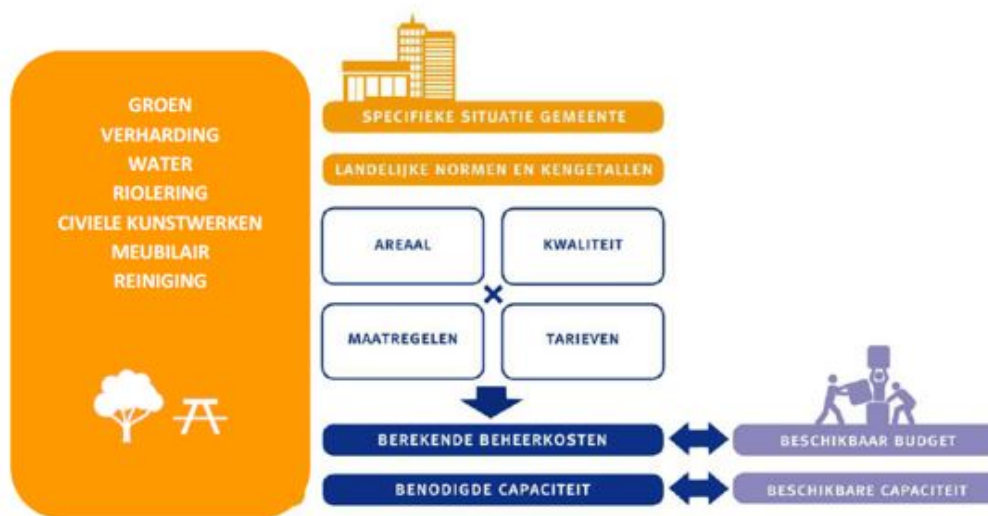
	Uitvoeringsbudgetten	Niet-uitvoeringsbudget	Eindtotaal
Groen en Water	€ 2.260.055	€ 240.798	€ 2.500.853

Tabel 6.1: Beschikbaar onderhoudsbudget Groen

Er is op dit moment ongeveer € 2,5 miljoen beschikbaar voor het groen in de gemeente Veere. Hiervan bestaat € 2,26 miljoen uit uitvoeringsbudgetten. Dit zijn direct beïnvloedbare bedrag kosten en worden besteed aan eigen uren, materialen en goederen / diensten derden voor het onderhoud aan het groen. Niet-uitvoeringskosten bestaan onder andere uit uren van de binnendienst, energie van accommodaties, belastingen en kapitaallasten van afschrijvingen op materieel.

6.2 Onderhoudskosten

De onderhoudskosten (benodigd budget) zijn berekend met Impact-Online. Dit is een professionele tool om op basis van arealen en ambities de benodigde middelen (arbeid, materiaal, materiaal en arbeidsbehoefte) in beeld te brengen. Het rekenmodel geeft ook de gemiddelde jaarlijkse reserveringsbedragen aan. De rekentool is beschikbaar voor alle disciplines in de openbare ruimte, voor het groenbeheerplan is slechts gebruik gemaakt van de disciplines groen, water en reiniging (voor hetgeen voor groen van toepassing). In onderstaand model is schematisch de rekensystematiek weergegeven.

Scenario's

De volgende scenario's zijn berekend:

1. Alles op A

2. Alles op B

3. Veerse Ambitie, gestoeld op de ambitie uit het groenbeheerplan.

Er zijn meerdere scenario's berekend om de financiële impact van de verschillende varianten inzichtelijk te maken.

Op de volgende pagina's is een en ander uitgewerkt.

1. Alles op A

Discipline	Bedrijventerreinen	Begraafplaatsen	Buitengebied	Centra	(Recreatie)parken	Sportparken	Woongebieden
Groen	A	A	A	A	A	A	A
Verharding	A	A	A	A	A	A	A
Water	A	A	A	A	A	A	A
Reiniging	A	A	A	A	A	A	A

Onderhoud type	Areaal	Eenheid	Eenhedsprijs	Dagelijks onderhoud	Groot onderhoud	Vervanging	Totaal	Budget	Verschil
Totaal				€ 2.376.000	€ 616.000	€ 611.000	€ 3.603.000	€ 2.260.055	-€ 1.342.945
GROEN	17770,4	are	€ 181,46	€ 2.080.000	€ 581.000	€ 564.000	€ 3.225.000	€ 2.134.000	-€ 1.090.724
BOMEN	16097	stuk	€ 46,62	€ 429.000	€ 158.000	€ 164.000	€ 750.000		
SIERPLANTSOEN	1732,2	are	€ 517,66	€ 565.000	€ 88.900	€ 243.000	€ 897.000		
SIERPLANTSOEN (m1)	326,2	m1	€ 13,95	€ 2.570	€ 00	€ 1.980	€ 4.550		
BOSPLANTSOEN	5119,8	are	€ 165,34	€ 495.000	€ 221.000	€ 130.000	€ 847.000		
GRASVELDEN	4661,4	are	€ 115,19	€ 490.000	€ 34.470	€ 12.420	€ 537.000		
RUW GRAS	5947,9	are	€ 25,14	€ 85.550	€ 52.230	€ 11.780	€ 150.000		
BLOEMRIJK GRASLAND	309,1	are	€ 48,18	€ 13.050	€ 665	€ 1.180	€ 14.890		
OVERIG Groot onderhoud Welgelegen	0		€ 0,00	€ 00	€ 25.000	€ 00	€ 25.000		
VERHARDING	592,49	are	€ 148,28	€ 4.980	€ 35.580	€ 47.290	€ 87.860	€ 00	-€ 87.860
HALFVERHARDING	539,69	are	€ 156,65	€ 4.900	€ 34.200	€ 45.440	€ 84.540		
ONVERHARD-ZAND	37,59	are	€ 64,57	€ 41	€ 911	€ 1.480	€ 2.430		
HOUTSNIPPERPADEN	15,21	are	€ 58,16	€ 41	€ 467	€ 377	€ 885		
WATER	81741,84	m1	€ 0,56	€ 45.720	€ 00	€ 00	€ 45.720	€ 64.380	€ 18.660
WATERLOPEN	81741,84	m1	€ 0,56	€ 45.410	€ 00	€ 00	€ 45.410		
WATERVLAKTE	283,76	are	€ 1,09	€ 310	€ 00	€ 00	€ 310		
Budget en kosten	0		€ 9,52	€ 245.000	€ 00	€ 00	€ 245.000	€ 61.675	-€ 183.325
REINIGING	25754,29	are	€ 12,45	€ 13.440	€ 00	€ 00	€ 13.440		
VUIL OP (HALF)VERHARDING	1079,38	are	€ 10,94	€ 93.910	€ 00	€ 00	€ 93.910		
VUIL IN BEPLANTING	8584,2	are	€ 8,38	€ 131.000	€ 00	€ 00	€ 131.000		
VUIL OP GRAS	15579,8	are	€ 14,28	€ 7.300	€ 00	€ 00	€ 7.300		
ONKRUID OP VERHARDING	510,91	are	€ 12,60	€ 6.440	€ 00	€ 00	€ 6.440		

2. Alles op B

Discipline	Bedrijventerreinen	Begraafplaatsen	Buitengebied	Centra	(Recreatie)parken	Sportparken	Woongebieden
Groen	B	B	B	B	B	B	B
Verharding	B	B	B	B	B	B	B
Water	B	B	B	B	B	B	B
Reiniging	B	B	B	B	B	B	B

Onderhoud type	Areaal	Eenheid	Eenheidsprijs	Dagelijks onderhoud	Groot onderhoud	Vervanging	Totaal	Budget	Verschil
Totaal				€ 1.573.000	€ 375.000	€ 478.000	€ 2.426.000	€ 2.260.055	-€ 165.945
GROEN	17770,4	are	€ 127,55	€ 1.456.000	€ 351.000	€ 459.000	€ 2.267.000	€ 2.134.000	-€ 132.806
BOMEN	16097	stuk	€ 39,56	€ 398.000	€ 108.000	€ 131.000	€ 637.000		
SIERPLANTSOEN	1732,2	are	€ 377,71	€ 420.000	€ 40.160	€ 194.000	€ 654.000		
SIERPLANTSOEN (m1)	326,2	m1	€ 9,54	€ 1.580	€ 00	€ 1.530	€ 3.110		
BOSPLANTSOEN	5119,8	are	€ 92,02	€ 218.000	€ 139.000	€ 114.000	€ 471.000		
GRASVELDEN	4661,4	are	€ 74,28	€ 322.000	€ 14.040	€ 10.350	€ 346.000		
RUW GRAS	5947,9	are	€ 19,89	€ 85.980	€ 24.980	€ 7.370	€ 118.000		
BLOEMRIJK GRASLAND	309,1	are	€ 37,89	€ 9.850	€ 532	€ 1.330	€ 11.710		
OVERIG Groot onderhoud Welgelegen	0		€ 0,00	€ 00	€ 25.000	€ 00	€ 25.000		
VERHARDING	592,49	are	€ 79,39	€ 4.250	€ 24.120	€ 18.670	€ 47.040	€ 00	-€ 47.040
HALFVERHARDING	539,69	are	€ 84,13	€ 4.120	€ 23.350	€ 17.940	€ 45.410		
ONVERHARD-ZAND	37,59	are	€ 30,19	€ 67	€ 486	€ 582	€ 1.130		
HOUTSNIPPERPADEN	15,21	are	€ 32,71	€ 59	€ 290	€ 149	€ 497		
WATER	81741,84	m1	€ 0,59	€ 48.580	€ 00	€ 00	€ 48.580	€ 64.380	€ 15.810
WATERLOPEN	81741,84	m1	€ 0,59	€ 48.340	€ 00	€ 00	€ 48.340		
WATERVLAKTE	283,76	are	€ 0,83	€ 236	€ 00	€ 00	€ 236		
REINIGING	25754,29	are	€ 2,47	€ 63.640	€ 00	€ 00	€ 63.640	€ 61.675	-€ 1.965
VUIL OP (HALF)VERHARDING	1079,38	are	€ 2,94	€ 3.170	€ 00	€ 00	€ 3.170		
VUIL IN BEPLANTING	8584,2	are	€ 2,89	€ 24.790	€ 00	€ 00	€ 24.790		
VUIL OP GRAS	15579,8	are	€ 1,93	€ 30.030	€ 00	€ 00	€ 30.030		
ONKRUID OP VERHARDING	510,91	are	€ 11,06	€ 5.650	€ 00	€ 00	€ 5.650		

3. Veerse Ambitie, gestoeld op de ambitie uit het groenbeheerplan.

Discipline	Bedrijventerreinen	Begraafplaatsen	Buitengebied	Centra	(Recreatie)parken	Sportparken	Woongebieden
Groen	B	A	B	A	B	B	B
Verharding	B	B	B	B	B	B	B
Water	B	A	B	A	B	B	B
Reiniging	B	A	B	A	B	B	B

Onderhoud type	Areaal	Eenheid	Eenhedsprijs	Dagelijks onderhoud	Groot onderhoud	Vervanging	Totaal	Budget	Verschil
Totaal				€ 1.737.000	€ 407.000	€ 501.000	€ 2.646.000	€ 2.260.055	-€ 385.945
GROEN	17770,4	are	€ 136,89	€ 1.565.000	€ 388.000	€ 480.000	€ 2.433.000	€ 2.134.000	-€ 298.708
BOMEN	16097	stuk	€ 40,97	€ 404.000	€ 118.000	€ 137.000	€ 659.000		
SIERPLANTSOEN	1732,2	are	€ 409,17	€ 452.000	€ 51.210	€ 206.000	€ 709.000		
SIERPLANTSOEN (m1)	326,2	m1	€ 9,54	€ 1.580	€ 00	€ 1.530	€ 3.110		
BOSPLANTSOEN	5119,8	are	€ 99,47	€ 246.000	€ 147.000	€ 116.000	€ 509.000		
GRASVELDEN	4661,4	are	€ 84,82	€ 365.000	€ 19.300	€ 10.880	€ 395.000		
RUW GRAS	5947,9	are	€ 20,13	€ 85.950	€ 26.210	€ 7.570	€ 120.000		
BLOEMRIJK GRASLAND	309,1	are	€ 38,20	€ 9.950	€ 536	€ 1.320	€ 11.810		
OVERIG Groot onderhoud Welgelegen	0		€ 0,00	€ 00	€ 25.000	€ 00	€ 25.000		
VERHARDING	592,49	are	€ 76,01	€ 4.340	€ 19.220	€ 21.480	€ 45.040	€ 00	-€ 45.040
HALFVERHARDING	539,69	are	€ 80,58	€ 4.200	€ 18.730	€ 20.560	€ 43.490		
ONVERHARD-ZAND	37,59	are	€ 30,81	€ 77	€ 344	€ 738	€ 1.160		
HOUTSNIPPERPADEN	15,21	are	€ 25,77	€ 65	€ 146	€ 181	€ 392		
WATER	81741,84	m1	€ 0,59	€ 48.490	€ 00	€ 00	€ 48.490	€ 64.380	€ 15.900
WATERLOPEN	81741,84	m1	€ 0,59	€ 48.250	€ 00	€ 00	€ 48.250		
WATERVLAKTE	283,76	are	€ 0,84	€ 237	€ 00	€ 00	€ 237		
REINIGING	25754,29	are	€ 4,65	€ 120.000	€ 00	€ 00	€ 120.000	€ 61.675	-€ 58.325
VUILOP (HALF)VERHARDING	1079,38	are	€ 8,47	€ 9.140	€ 00	€ 00	€ 9.140		
VUILOP BEPLANTING	8584,2	are	€ 4,76	€ 40.830	€ 00	€ 00	€ 40.830		
VUILOP GRAS	15579,8	are	€ 4,06	€ 63.330	€ 00	€ 00	€ 63.330		
ONKRUID OP VERHARDING	510,91	are	€ 12,60	€ 6.440	€ 00	€ 00	€ 6.440		

Zoals uit de opgenomen tabellen is op te maken zijn voor alle scenario's de beschikbare middelen niet toereikend. Voorgesteld wordt om scenario 3: "Veerse ambitie" te hanteren voor de komende 4 jaar. Dit is het scenario wat de kwaliteit brengt die bij de burger inmiddels bekend is.

Het verschil tussen beschikbaar budget en benodigd budget wordt met name veroorzaakt door de benodigde middelen voor structurele vervanging (jaarlijks is daarvoor gemiddeld € 501.000 voor nodig, uitgaande van scenario 3). Budget voor vervanging is in het verleden nooit voldoende geborgd binnen de groenbegroting, waardoor vervanging slechts mondjes maat werd uitgevoerd. De afgelopen drie jaar is er gemiddeld € 227.000 uitgegeven aan vervangingen. Dit bedrag is inclusief de aanleg van groen bij projecten. Circa € 97.000 aan vervangingen wordt betaald uit de projecten en €130.000 uit de exploitatiebegroting van groen.

Redenen om structureel voldoende vervangingsbudget op te nemen:

- kosten vervangingswerkzaamheden komen niet meer ten laste van de exploitatiebegroting, beheergelden blijven beschikbaar onderhoud voor onderhoud
- de kwaliteit blijft op niveau
- vanuit groen kan een financiële bijdrage voor projecten worden bijdragen

Toelichting noodzaak vervangingsbudget

Vervangingen van groen vinden jaarlijks plaats om het groenareaal op orde te houden. Deze vervanging is noodzakelijk, omdat ook groen een bepaalde levensduur heeft. Vervanging van het groenareaal vindt plaats op basis van inspecties, dus alleen als dit noodzakelijk is of bij een herinrichting van de openbare ruimte.

Mede door het tekort op de structurele vervanging is het tijdig vervangen van groen in het verleden steeds uitgesteld; alleen de hoogstnoodzakelijke groenvakken werden vervanging/omgevormd. Dit is onder andere de oorzaak dat de kwaliteit niet overal op de vastgestelde ambitie conform het groenbeheerplan 2013.

Door nu wel in te zetten op structureel vervangingsbudget vindt een (technische) kwaliteitsverbetering plaats waardoor de beeldkwaliteit beter behaald kan worden.

Ook kan door de vorming van dit vervangingsbudget vanuit groen de benodigde bijdrage aan projecten worden gedaan. Nu worden de inrichtingskosten van groen vaak vanuit andere producten (wegen/riolering) betaald.

Jaarlijkse actualisatie van de onderhoudskosten

Zoals gezegd is er samenhang tussen areaal, ambitie en onderhoudskosten.

(Groen,-)areaal is in sterke mate onderhevig aan aanpassingen. Dit heeft de volgende oorzaken:

- Er wordt ingezet op structurele vervanging, hierbij zal vaak de beheergroep anders worden. Bij vervanging wordt direct waar mogelijk rekening gehouden met de vastgestelde ambities, waarmee het onderhoud duurder uit kan pakken.
- Er is een toename van onderhoudskosten na doorvoeren beleidsambities (vanuit IVOR verwerkt in het groenbeleidsplan, Uitvoeringsprogramma beheer 2024-2028). De hoogte van de extra onderhoudskosten is vooralsnog lastig concreet te benoemen. De keuze van ambities en maatregelen is per locatie (grootte) en gebied verschillend. Het is aannemelijk dat de toekomstige beheer- en onderhoudskosten omhoog gaan.
- Vanuit grondexploitatie wordt groen bij uit- en inbreidingsprojecten gefinancierd. Na aanleg moet dit extra groenareaal direct onderhouden worden. Het is zaak om hiervoor zo spoedig mogelijk ook de benodigde budgetten beschikbaar te hebben.

Om de aansluiting tussen areaal en middelen te blijven houden is het dan ook noodzakelijk om jaarlijks een doorrekening te maken. Wanneer de berekende onderhoudskosten toegenomen zijn wordt bij het financieel perspectief hiervan melding gemaakt en zal of het budget of de ambitie aangepast moeten worden om de samenhang op orde te houden.

7. Bijlagen

Bijlage 1: Groenspecificaties

Deze is als apart document aan de stukken toegevoegd

Bijlage 2: Uitwerken diepte-interviews

SWOT-analyse fietsronde interviews met stads- en dorpsraden 20-07-2022

Sterkte

- Herinrichting Kerktuinen Zoutelande en Meliskerke is positief en wordt gebruikt om uit te rusten. Ook stoksarcarium Veere bij de kerk wordt als een parel aangewezen.
- 'Natuurlijke' begroeiing/minder maaien op duinen in Zoutelande.
- Herinrichtingen in Zoutelande hebben aantrekkelijke uitwerking (locaties: Nieuwstraat, Wulfpad, Leenersland, Scheldestraat).
- Diversiteit aan planten en meer kleur (bijvoorbeeld: Lavendel)
- Veel particulier groen in Zoutelande geeft al een groen beeld (locatie: Schelppad, D. Koddelaan)
- Bloembakken zelfonderhoud in Torenstraat Meliskerke
- Samenwerking/participatie gaat soms goed; wat inwoners (Meliskerke) vragen wordt uitgevoerd en anders geven ze redenen.
- Bestaande stukjes natuur zoals in Domburg de Zeeuwse Drigt (aantal bosjes, wel privaat) en de oude begraafplaats
- Veel oude bomen (Zoutelande)

Zwakte

- Drukte en ruimtegebrek; fietsers, wandelaars, soms auto's. Hierdoor beperkte ruimte voor groen.
- In Zoutelande, Meliskerke en Serooskerke hebben dorpsraden het gevoel dat Domburg beter wordt onderhouden, sneller vervanging of herinrichting krijgt en een mooiere inrichting krijgt.
- Domburg zou een hoger onderhoudsniveau moet krijgen dan elders omdat de druk op de openbare ruimte groter is in Domburg.
- Groen moet wel goed onderhouden worden en geen onveilig gevoel geven (locatie: Olmenlaantje in Zoutelande). Stofafval in het beeld in Domburg. Plantsoen t groentje dode planten, olfantenpaarjes. Pijn dat maaien blijft liggen.
- Parkeren is voor veel Zeeuwen belangrijk. Automentaliteit.
- Sommigen wijken/plekken sterk verouderde openbare ruimte
- Veel verharding, bijvoorbeeld in woonwijken Zoutelande (ook na herinrichting) en parkeerplekken.
- Meliskerke: er is weinig openbaar groen (locatie: Torenstraat tot aan de kerk)
- Leefbaarheid en community gevoel achteruit vanwege vakantiehuisjes
- Politiek die niet doorkomt bij initiatieven/wensen. Voorbeelden: autovrij Domburg en Zeesterrein Meliskerke
- Bomen en bosjes die verdwijnen en waar niets voor terugkomt
- Entrees van dorpen zijn onaantrekkelijk

Kans

- Bloembakken in de centra als er ruimtegebrek is (locatie: Langstraat in Zoutelande, Torenstraat Meliskerke)
- Parkeerterreinen en plekken vergroenen en klimaatadaptief (bijvoorbeeld grasbeton)
- Sommigen wijken en plekken hebben een sterk verouderde openbare ruimte
- Er worden nog weinig gesprekken gevoerd over meer groen (Meliskerke)
- (Meer) Ecologisch beheer van bermen en gazons
- Water opvangen (Meliskerke)
- Meer ommetjes (Meliskerke)
- Leegstaande/nieuwelijks gebruikte terreinen beter benutten voor natuurontwikkeling of sociale functie geven (voorbeelden: zie pannels/kansen)
- Educatie en andere sociale normen; fietsen stimuleren, voordelen groen/bomen
- Samenwerken met initiatieven, inwoners en ondernemers. Mensen willen meedoen (voorbeeld: Zeesterrein, Wewerijstraat, autoluw Domburg)
- Fietsparkeerfaciliteiten
- Groennorm, boom kappen – boom terugplaatsen (Veere, Meliskerke)
- Meer natuurlijk spelen en speelaanleidingen
- Combinaties maken: parkeren en groen, groen en snelheidsremmers, groen en spelen, voedsel, uitrusten en ontmoeten in groen (bansjes)
- Meer autoluw/autovrij, fietsen faciliteren en stimuleren
- Entrees opfleuren door bijvoorbeeld bloemrijke bermen

Bedreiging

- Belemmering voor meer groen in Zoutelande is de markt en toerisme, dan moet er ruimte zijn om te lopen en parkeren (auto en fiets).
- Meer groen is welkom, mits het goed onderhouden wordt
- Het gevoel dat Domburg wordt voortgetrokken ten opzichte van de dorpen
- Er moet ook ruimte blijven voor fietsparkeren en fietsveiligheid
- Autogerichtheid. In Meliskerke waren echt wensen voor een parkeerterrein in het centrum en parkeren voor de deur van winkels. Hoog autobezit.
- Bij herinrichting de straten (blijna) precies terug leggen zoals voorheen, alleen nieuwe materialen
- Klimaat en beplanting: het juiste type groen planten. Voorbeeld: in de Bergstraat in Meliskerke van alles geprobeerd aan bomen maar groeit niks vanwege tocht.
- Geringe ruimte is bedreiging voor (meer) groen. Keuzes maken en slimme combinaties
- Inwoners houden van neejes, daardoor veel maaien
- 'Boerenmentaliteit' over bomen: bomen geven alleen overlast en schaduw
- Parkeren lijkt voor vele belangrijker dan groen
- Inwoners gaan soms zelf bomen en hagen bijsnoeien (Meliskerke)
- Groen/natuur verdwijnt door nieuwbouw voor toerisme
- Dorpsgevoel/gemeenschap die eraan gaat door toerisme
- Politiek die niet doorkomt bij initiatieven/wensen. Voorbeelden: autovrij Domburg en Zeesterrein Meliskerke

Fietsroutes en locaties SWOT-analyse in het rood

Bijlage 3: Scenario's in details
1. Alles op A

Onderhoud type	Areaal	Enhheid	Enhheidsprijs	Dagelijks onderhoud	Groot onderhoud	Vervanging	Totaal	Budget	Verschil
Totaal				€ 2.378.000	€ 618.000	€ 611.000	€ 3.603.000	€ 2.260.055	-€ 1.342.945
GROEN	17770,4	are	€ 181,46	€ 2.080.000	€ 581.000	€ 564.000	€ 3.225.000	€ 2.134.000	-€ 1.090.724
BOMEN	16097	stuk	€ 46,62	€ 429.000	€ 158.000	€ 164.000	€ 750.000		
Bomen in beplanting	11935	stuk	€ 44,79	€ 316.000	€ 113.000	€ 105.000	€ 535.000		
Bomen in gras zonder boomsplegel	1587	stuk	€ 47,46	€ 42.060	€ 15.020	€ 18.240	€ 75.320		
Bomen in gras (met boomsplegel)	1407	stuk	€ 58,03	€ 47.820	€ 13.320	€ 20.520	€ 81.650		
Bomen in verharding	447	stuk	€ 72,87	€ 15.200	€ 4.230	€ 13.140	€ 32.570		
Lel- en vormbomen	104	stuk	€ 87,16	€ 2.110	€ 5.500	€ 1.450	€ 9.060		
Fruitbomen	26	stuk	€ 60,28	€ 660	€ 544	€ 363	€ 1.570		
Knotbomen	276	stuk	€ 41,80	€ 3.590	€ 5.230	€ 2.720	€ 11.540		
Bomen in houtsingels (landschapp. beplanting)	315	stuk	€ 12,96	€ 1.230	€ 1.170	€ 1.680	€ 4.080		
SIERPLANTSOEN	1732,2	are	€ 517,66	€ 565.000	€ 88.900	€ 243.000	€ 897.000		
Sierheesters	1,1	are	€ 614,73	€ 393	€ 197	€ 86	€ 676		
Bodembedekkers (Blok)hagen	577,9	are	€ 568,84	€ 195.000	€ 88.700	€ 44.940	€ 329.000		
Vaste planten maai-beheer	630,4	are	€ 636,37	€ 299.000	€ 0	€ 102.000	€ 401.000		
SIERPLANTSOEN (m1)	522,8	are	€ 317,75	€ 70.440	€ 0	€ 95.680	€ 166.000		
Klim- en leiplanten	326,2	m1	€ 13,95	€ 2.570	€ 0	€ 1.980	€ 4.550		
BOSPLANTSOEN	5119,8	are	€ 165,34	€ 495.000	€ 221.000	€ 130.000	€ 846.000		
Bosplantsoen	5118,7	are	€ 165,33	€ 495.000	€ 221.000	€ 130.000	€ 846.000		
Landschappelijke hagen	1,1	are	€ 194,97	€ 164	€ 0	€ 51	€ 214		
GRASVELDEN	4661,4	are	€ 115,19	€ 490.000	€ 34.470	€ 12.420	€ 537.000		
Gazon kleinschalig < 2 are	4661,4	are	€ 115,19	€ 490.000	€ 34.470	€ 12.420	€ 537.000		
RUIW GRAS	5947,9	are	€ 25,14	€ 85.550	€ 52.230	€ 11.780	€ 150.000		
Ruw gras < 10are	5947,9	are	€ 25,14	€ 85.550	€ 52.230	€ 11.780	€ 150.000		
BLOEMRIJK GRASLAND	309,1	are	€ 48,18	€ 13.050	€ 665	€ 1.180	€ 14.890		
Bloemrijk grasland < 10are	309,1	are	€ 48,18	€ 13.050	€ 665	€ 1.180	€ 14.890		
OVERIG Groot onderhoud Welgelegen	0		€ 0,00	€ 0	€ 25.000	€ 0	€ 25.000		
VERHARDING	592,49	are	€ 148,28	€ 4.980	€ 35.580	€ 47.290	€ 87.860	€ 0	-€ 87.860
HALFVERHARDING	539,69	are	€ 156,65	€ 4.900	€ 34.200	€ 45.440	€ 84.540		
Grind	29,64	are	€ 153,57	€ 268	€ 960	€ 3.320	€ 4.550		
Schelpen	480,45	are	€ 159,42	€ 4.370	€ 32.230	€ 39.990	€ 76.590		
Gravel - lavalet	28,78	are	€ 115,75	€ 255	€ 993	€ 2.080	€ 3.330		
Puin	0,82	are	€ 83,18	€ 07	€ 23	€ 38	€ 68		
ONVERHARD-ZAND	37,59	are	€ 64,57	€ 41	€ 911	€ 1.480	€ 2.430		
Zandpaden - oppervlakte	37,59	are	€ 64,57	€ 41	€ 911	€ 1.480	€ 2.430		
HOUTSNIPPERPADEN	15,21	are	€ 58,16	€ 41	€ 467	€ 377	€ 885		
Houtsnipperpaden	15,21	are	€ 58,16	€ 41	€ 467	€ 377	€ 885		
WATER	81741,84	m1	€ 0,56	€ 45.720	€ 0	€ 0	€ 45.720	€ 64.380	€ 18.660
WATERLOPEN	81741,84	m1	€ 0,56	€ 45.410	€ 0	€ 0	€ 45.410		
Sloten en watergangen	81741,84	m1	€ 0,56	€ 45.410	€ 0	€ 0	€ 45.410		
WATERVLAKTE	283,76	are	€ 1,09	€ 310	€ 0	€ 0	€ 310		
Vijvers	140,06	are	€ 2,22	€ 310	€ 0	€ 0	€ 310		
Baggeren	143,7	are	€ 0,00	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
REINIGING	25754,29	are	€ 9,52	€ 245.000	€ 0	€ 0	€ 245.000	€ 61.675	-€ 183.325
VUIL OP (HALF)VERHARDING	1079,38	are	€ 12,45	€ 13.440	€ 0	€ 0	€ 13.440		
Vuil op halfverharding	539,69	are	€ 8,87	€ 4.790	€ 0	€ 0	€ 4.790		
Natuurlijk afval op halfverharding	539,69	are	€ 16,04	€ 8.660	€ 0	€ 0	€ 8.660		
VUIL IN BEPLANTING	8584,2	are	€ 10,94	€ 93.910	€ 0	€ 0	€ 93.910		
Vuil in sierbeplanting	1732,2	are	€ 13,52	€ 23.420	€ 0	€ 0	€ 23.420		
Natuurlijk vuil in sierbeplanting	1732,2	are	€ 8,49	€ 14.710	€ 0	€ 0	€ 14.710		
Vuil in inheemse beplanting	5119,8	are	€ 10,89	€ 55.780	€ 0	€ 0	€ 55.780		
VUIL OP GRAS	15579,8	are	€ 8,38	€ 131.000	€ 0	€ 0	€ 131.000		
Vuil op gazon / recreatief gras	4661,4	are	€ 4,41	€ 20.580	€ 0	€ 0	€ 20.580		
Natuurlijk afval op gazon / recreatief gras	4661,4	are	€ 21,43	€ 99.880	€ 0	€ 0	€ 99.880		
Vuil in bloemrijk grasland	309,1	are	€ 1,36	€ 422	€ 0	€ 0	€ 422		
Vuil in ruw gras / braakliggend / ruigte	5947,9	are	€ 1,63	€ 9.710	€ 0	€ 0	€ 9.710		
ONKRUID OP VERHARDING	510,91	are	€ 14,28	€ 7.300	€ 0	€ 0	€ 7.300		
Onkruid op open verharding	510,91	are	€ 14,28	€ 7.300	€ 0	€ 0	€ 7.300		

2. Alles op B

Onderhoud type	Areaal	Enhheid	Enhheidsprijs	Dagelijks onderhoud	Groot onderhoud	Vervanging	Totaal	Budget	Verschil
Totaal				€ 1.573.000	€ 375.000	€ 478.000	€ 2.426.000	€ 2.260.055	-€ 165.945
GROEN	17770,4	are	€ 127,55	€ 1.458.000	€ 551.000	€ 459.000	€ 2.267.000	€ 2.134.000	-€ 132.800
BOMEN	16097	stuk	€ 39,56	€ 398.000	€ 208.000	€ 211.000	€ 817.000		
Bomen in beplanting	11935	stuk	€ 38,75	€ 298.000	€ 78.070	€ 84.390	€ 457.000		
Bomen in gras zonder boomsplegel	1587	stuk	€ 40,39	€ 39.120	€ 10.380	€ 14.590	€ 64.090		
Bomen in gras (met boomsplegel)	1407	stuk	€ 49,92	€ 44.620	€ 9.200	€ 16.420	€ 70.240		
Bomen in verharding	447	stuk	€ 61,47	€ 14.040	€ 4.920	€ 10.510	€ 29.480		
Lel- en vormbomen	104	stuk	€ 58,09	€ 1.950	€ 2.810	€ 1.360	€ 6.120		
Fruitbomen	26	stuk	€ 31,30	€ 613	€ 417	€ 247	€ 1.277		
Knotbomen	276	stuk	€ 33,42	€ 3.340	€ 4.710	€ 2.270	€ 10.320		
Bomen in houtsingels (landschapp. beplanting)	315	stuk	€ 12,32	€ 1.230	€ 1.170	€ 1.680	€ 4.080		
SIERPLANTSOEN	1732,2	are	€ 322,22	€ 565.000	€ 88.900	€ 243.000	€ 897.000		
Sierheesters	1,1	are	€ 302,43	€ 248	€ 199	€ 70	€ 547		
Bodembedekkers (Blok)hagen	577,9	are	€ 343,40	€ 195.000	€ 88.700	€ 44.940	€ 329.000		
Vaste planten maai-beheer	630,4	are	€ 320,97	€ 248.000	€ 0	€ 85.280	€ 333.000		
SIERPLANTSOEN (m1)	522,8	are	€ 240,69	€ 48.000	€ 0	€ 73.000	€ 121.000		
Klim- en leiplanten	326,2	m1	€ 5,54	€ 3.580	€ 0	€ 3.580	€ 7.160		
BOSPLANTSOEN	5119,8	are	€ 92,02	€ 218.000	€ 139.000	€ 134.000	€ 491.000		
Bosplantsoen	5118,7	are	€ 92,01	€ 218.000	€ 139.000	€ 134.000	€ 491.000		
Landschappelijke hagen	1,1	are	€ 113,40	€ 91	€ 0	€ 32	€ 123		
GRASVELDEN	4661,4	are	€ 115,19	€ 490.000	€ 34.470	€ 12.420	€ 537.000		
Gazon kleinschalig < 2 are	4661,4	are	€ 115,19	€ 490.000	€ 34.470	€ 12.420	€ 537.000		
RUIW GRAS	5947,9	are	€ 25,14	€ 85.550	€ 52.230	€ 11.780	€ 150.000		
Ruw gras < 10are	5947,9	are	€ 25,14	€ 85.550	€ 52.230	€ 11.780	€ 150.000		
BLOEMRIJK GRASLAND	309,1	are	€ 48,18	€ 13.050	€ 665	€ 1.180	€ 14.890		
Bloemrijk grasland < 10are	309,1	are	€ 48,18	€ 13.050	€ 665	€ 1.180	€ 14.890		
OVERIG Groot onderhoud Welgelegen	0		€ 0,00	€ 0	€ 25.000	€ 0	€ 25.000		
VERHARDING	592,49	are	€ 79,39	€ 4.250	€ 28.220	€ 38.670	€ 71.140	€ 0	-€ 47.040
HALFVERHARDING	539,69	are	€ 84,18	€ 4.320	€ 23.500	€ 27.680	€ 55.430		
Grind	29,64	are	€ 73,78	€ 205	€ 670	€ 1.310	€ 2.190		
Schelpen	480,45	are	€ 66,30	€ 3.700	€ 21.790	€ 15.790	€ 41.280		
Gravel - lavalet	28,78	are	€ 59,83	€ 208	€ 693	€ 822	€ 1.700		
Puin	0,82	are	€ 48,58	€ 05	€ 15	€ 25	€ 45		
ONVERHARD-ZAND	37,59	are	€ 30,19	€ 67	€ 886	€ 98	€ 1.030		
Zandpaden - oppervlakte	37,59	are	€ 30,19	€ 67	€ 886	€ 98	€ 1.030		
HOUTSNIPPERPADEN	15,21	are	€ 32,71	€ 59	€ 290	€ 149	€ 497		
Houtsnipperpaden	15,21	are	€ 32,71	€ 59	€ 290	€ 149	€ 497		
WATERLOPEN	81741,84	m1	€ 0,59	€ 48.340	€ 0	€ 0	€ 48.340	€ 64.380	€ 15.810
Sloten en watergangen	81741,84	m1	€ 0,59	€ 48.340	€ 0	€ 0	€ 48.340		
WATERVLAKTE	283,76	are	€ 0,83	€ 236	€ 0	€ 0	€ 236		
Vijvers	140,06	are	€ 0,83	€ 236	€ 0	€ 0	€ 236		
Baggeren	143,7	are	€ 0,00	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
REINIGING	25754,29	are	€ 9,52	€ 245.000	€ 0	€ 0	€ 245.000	€ 61.675	-€ 183.325
VUIL OP (HALF)VERHARDING	1079,38	are	€ 12,45	€ 13.440	€ 0	€ 0	€ 13.440		
Vuil op halfverharding	539,69	are	€ 8,87	€ 4.790	€ 0	€ 0	€ 4.790		
Natuurlijk afval op halfverharding	539,69	are	€ 16,04	€ 8.660	€ 0	€ 0	€ 8.660		
VUIL IN BEPLANTING	8584,2	are	€ 10,94	€ 93.910	€ 0	€ 0	€ 93.910		
Vuil in sierbeplanting	1732,2	are	€ 13,52	€ 23.420</					

3. Veerse Ambitie, gestoeld op de ambitie uit het groenbeheerplan.

Onderhoud type	Aantal	Eenheid	Eenhedsprijs	Werkzaamheden	Werkzaamheden	Cost estimate	Werkzaamheden	Totaal	Budget	Verschil
Totaal						€ 1.737.000	€ 407.000	€ 2.144.000	€ 2.260.055	€ 116.055
GRON	17770,4	are	€ 138,89	€ 2.468.000	€ 1.388.000	€ 386.000	€ 480.000	€ 2.433.000		€ 298.708
BOMEN	14097	stuk	€ 40,97	€ 409.000	€ 138.000	€ 137.000	€ 659.000			
Bomen in beplanting	11935	stuk	€ 30,44	€ 363.000	€ 84.410	€ 88.220	€ 471.000			
Bomen in gras zonder boomspiegel	1367	stuk	€ 40,52	€ 55.330	€ 10.470	€ 15.660	€ 64.310			
Bomen in gras (met boomspiegel)	1407	stuk	€ 52,22	€ 73.670	€ 14.370	€ 17.580	€ 73.480			
Bomen in verharding	487	stuk	€ 65,88	€ 32.140	€ 3.430	€ 15.530	€ 29.450			
Lil- en vormbomen	104	stuk	€ 83,34	€ 8.656	€ 2.050	€ 1.420	€ 8.670			
Fruttbomen	26	stuk	€ 51,50	€ 1.338	€ 11	€ 291	€ 1.340			
Knotbomen	276	stuk	€ 33,42	€ 9.223	€ 3.340	€ 2.170	€ 9.220			
Bomen in houtsingels (landschapp. beplanting)	315	stuk	€ 7,32	€ 2.302	€ 87	€ 1.200	€ 2.310			
SIERPLANTSOEN	1732,2	are	€ 409,17	€ 708.000	€ 312,00	€ 208.000	€ 709.000			
Soepweeters	1,1	are	€ 382,43	€ 420	€ 83	€ 70	€ 399			
Bodembedekkers	577,9	are	€ 398,20	€ 230.000	€ 51,130	€ 38.520	€ 229.000			
Blokhagen	630,4	are	€ 380,84	€ 240.000	€ 0,00	€ 88.190	€ 311.000			
Waste planten onderhoud	522,8	are	€ 264,82	€ 138.000	€ 0,00	€ 79.250	€ 138.000			
SIERPLANTSOEN (m3)	326,2	m3	€ 9,54	€ 3.108	€ 0,00	€ 1.530	€ 3.108			
Klim- en beplanten	326,2	m3	€ 9,54	€ 3.108	€ 0,00	€ 1.530	€ 3.108			
BOESPLANTSOEN	5119,8	are	€ 99,47	€ 509.000	€ 147,000	€ 115.000	€ 509.000			
Boesplantsoen	5119,8	are	€ 99,47	€ 509.000	€ 147,000	€ 115.000	€ 509.000			
Landschappelijke hagen	1,1	are	€ 111,40	€ 91	€ 0,00	€ 12	€ 123			
GRASVELDEN	4661,4	are	€ 84,82	€ 395.000	€ 19,300	€ 10.880	€ 395.000			
Gras veld - 2 are	4661,4	are	€ 84,82	€ 395.000	€ 19,300	€ 10.880	€ 395.000			
RUW GRAS	5947,9	are	€ 20,13	€ 119.550	€ 26,210	€ 7.570	€ 120.000			
Ruw gras - 1Dare	5947,9	are	€ 20,13	€ 119.550	€ 26,210	€ 7.570	€ 120.000			
BEHEERDE GRASLAND	3091,3	are	€ 38,20	€ 118.200	€ 9,950	€ 3.340	€ 118.200			
Beheerd grasland - 1Dare	3091,3	are	€ 38,20	€ 118.200	€ 9,950	€ 3.340	€ 118.200			
OVERHOUD Groot onderhoud Welgelegen	0,00	are	€ 0,00	€ 0,00	€ 25.000	€ 0,00	€ 25.000			
VERHARDING	92,49	are	€ 400,00	€ 37.000	€ 340	€ 19.220	€ 37.000	€ 0,00		€ 45.040
HALFVERHARDING	29,64	are	€ 79,32	€ 2.350	€ 26,790	€ 26.360	€ 29.640			
Gravel	29,64	are	€ 79,32	€ 2.350	€ 26,790	€ 26.360	€ 29.640			
Gravel - Invallet	28,78	are	€ 82,18	€ 2.370	€ 17,750	€ 17.750	€ 29.480			
Gravel - Invallet	28,78	are	€ 82,18	€ 2.370	€ 17,750	€ 17.750	€ 29.480			
Gravel - Invallet	0,86	are	€ 44,58	€ 38	€ 0,00	€ 15	€ 53			
Gravel - Invallet	0,86	are	€ 44,58	€ 38	€ 0,00	€ 15	€ 53			
ONVERHARD-ZAND	97,59	are	€ 30,81	€ 2.997	€ 77	€ 738	€ 1.860			
Zandpaden - oppervlakte	97,59	are	€ 30,81	€ 2.997	€ 77	€ 738	€ 1.860			
HOUTSNIPPEN	15,21	are	€ 21,77	€ 329	€ 65	€ 148	€ 392			
Houtsnippenpaden	15,21	are	€ 21,77	€ 329	€ 65	€ 148	€ 392			
WATER	81741,884	m3	€ 0,59	€ 48.250	€ 0,00	€ 0,00	€ 48.250	€ 64.380		€ 15.900
Waterlopen	81741,884	m3	€ 0,59	€ 48.250	€ 0,00	€ 0,00	€ 48.250	€ 64.380		€ 15.900
Sloten en watergangen	81741,884	m3	€ 0,59	€ 48.250	€ 0,00	€ 0,00	€ 48.250	€ 64.380		€ 15.900
WATERSLAKTE	288,78	are	€ 0,00	€ 0,00	€ 237	€ 0,00	€ 237			
Vijvers	140,00	are	€ 1,69	€ 237	€ 0,00	€ 0,00	€ 237			
Beekeren	148,78	are	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00			
REINIGING	29794,29	are	€ 4,65	€ 138.000	€ 0,00	€ 0,00	€ 138.000	€ 61.675		€ 58.325
VULL OP HALFVERHARDING	539,69	are	€ 6,47	€ 3.490	€ 0,00	€ 0,00	€ 3.490			
Natuurlijk afval op halfverharding	539,69	are	€ 6,47	€ 3.490	€ 0,00	€ 0,00	€ 3.490			
VULL IN BEPLANTING	8984,2	are	€ 4,76	€ 42.500	€ 0,00	€ 0,00	€ 42.500			
Natuurlijk afval op halfverharding	8984,2	are	€ 4,76	€ 42.500	€ 0,00	€ 0,00	€ 42.500			
VULL IN BEPLANTING	1732,2	are	€ 4,73	€ 8.150	€ 0,00	€ 0,00	€ 8.150			
Natuurlijk afval in sierbeplanting	1732,2	are	€ 4,73	€ 8.150	€ 0,00	€ 0,00	€ 8.150			
VULL OP GRAS	15579,8	are	€ 4,06	€ 63.330	€ 0,00	€ 0,00	€ 63.330			
Natuurlijk afval op gras / recreatief gras	15579,8	are	€ 4,06	€ 63.330	€ 0,00	€ 0,00	€ 63.330			
VULL OP GRAS	4661,4	are	€ 9,99	€ 46.570	€ 0,00	€ 0,00	€ 46.570			
Natuurlijk afval op gras / recreatief gras	4661,4	are	€ 9,99	€ 46.570	€ 0,00	€ 0,00	€ 46.570			
VULL IN BOENRUK	3091,3	are	€ 0,76	€ 2.350	€ 0,00	€ 0,00	€ 2.350			
Natuurlijk afval in boenruik	3091,3	are	€ 0,76	€ 2.350	€ 0,00	€ 0,00	€ 2.350			
VULL IN RUW GRAS / BEAKLIPPEND / RUIGTE	5947,9	are	€ 0,57	€ 3.420	€ 0,00	€ 0,00	€ 3.420			
Natuurlijk afval op ruw gras / beaklappend / ruigte	5947,9	are	€ 0,57	€ 3.420	€ 0,00	€ 0,00	€ 3.420			
OVERHOUD OP VERHARDING	510,91	are	€ 12,60	€ 6.440	€ 0,00	€ 0,00	€ 6.440			
Overhoud op open verharding	510,91	are	€ 12,60	€ 6.440	€ 0,00	€ 0,00	€ 6.440			

Bijlage 4: Groenareaal per functiegebied

Onderhoud type	Enheid	Totaal	Bedrijventerreinen	Begraafplaatsen	Buitengebied	Centra	(recreatie) parken	Sportparken	Woongebieden
GROEN									
BOMEN									
Straat- en parkbomen (standplaats onbekend)	stuk		-	-	-	-	-	-	-
Bomen in beplanting	stuk	11.935	108	1.432	34	735	3.245	391	5.990
Bomen in gras zonder boomspiegel	stuk	1.587	6	11	1	19	269	10	1.271
Bomen in gras (met boomspiegel)	stuk	1.407	-	276	-	123	186	7	815
Bomen in verharding	stuk	447	-	1	-	172	81	-	193
Lei- en vormbomen	stuk	104	-	-	-	92	-	-	12
Fruitbomen	stuk	26	-	-	-	-	-	-	26
Knotbomen	stuk	276	-	-	-	-	58	-	218
Bomen in houtsingels (landschapp. beplanting)	stuk	315	-	-	-	-	38	-	277
SIERPLANTSOEN									
Sierheesters	are	1	-	-	-	-	-	-	1,1
Bodembedekkers	are	578	-	79,5	-	51,9	50,5	5,8	390,2
(Blok)hagen	are	630	0,4	66,4	3,5	42,2	52,3	23,9	441,7
Vaste planten maai-beheer	are	523	-	104,6	-	59,1	29,6	0,4	329,1
SIERPLANTSOEN (m1)									
Klim- en leiplanten	m1	326	-	-	-	-	-	-	326
BOSPLANTSOEN									
Bosplantsoen	are	5.119	106,2	403,0	19,7	117,3	1.680,6	280,4	2.511,5
Landschappelijke hagen	are	1	-	-	-	-	-	-	1,1
GRASVELDEN									
Gazon kleinschalig < 2 are	are	4.661	0,3	844,7	13,4	356,3	1.082,2	157,8	2.206,7
RUW GRAS									
Ruw gras < 10are	are	5.948	252,3	131,3	53,1	137,0	1.790,4	256,8	3.327,0
BLOEMRIJK GRASLAND									
Bloemrijk grasland < 10are	are	309	-	9	-	-	229	5	66
VERHARDING									
HALFVERHARDING									
Grind	are	30	-	3,1	-	6,3	1,8	5,7	12,7
Schelpen	are	480	0,5	190,4	4,4	43,0	63,7	1,3	177,1
Gravel - lavaliet	are	29	-	-	-	0,2	18,5	-	10,1
Puin	are	1	-	-	-	0,8	-	-	-
ONVERHARD-ZAND									
Zandpaden - oppervlakte	are	38	-	-	-	-	10,1	-	27,5
HOUTSNIPPERPADEN									
Houtsnipperpaden	are	15	-	2,8	-	-	-	-	12,4
WATER									
WATERLOPEN									
Sloten en watergangen	m1	81.742	1.026	2.457	1.101	154	20.585	1.598	54.822
WATERVLAKTE									
Vijvers	are	140	-	3,1	-	-	57,2	-	79,7
Baggeren	are	144	1,5	4,2	1,7	0,2	39,5	2,4	94,2
REINIGING									
VUIL OP (HALF)VERHARDING									
Vuil op halfverharding	are	540	0,5	193,5	4,4	50,4	84,0	7,0	199,9
Natuurlijk afval op halfverharding	are	540	0,5	193,5	4,4	50,4	84,0	7,0	199,9
VUIL IN BEPLANTING									
Vuil in sierbeplanting	are	1.732	0,4	250,5	3,5	153,2	132,4	30,1	1.162,1
Natuurlijk vuil in sierbeplanting	are	1.732	0,4	250,5	3,5	153,2	132,4	30,1	1.162,1
Vuil in inheemse beplanting	are	5.120	106,2	403,0	19,7	117,3	1.680,6	280,4	2.512,6
VUIL OP GRAS									
Vuil op gazon / recreatief gras	are	4.661	0,3	844,7	13,4	356,3	1.082,2	157,8	2.206,7
Natuurlijk afval op gazon / recreatief gras	are	4.661	0,3	844,7	13,4	356,3	1.082,2	157,8	2.206,7
Vuil in bloemrijk grasland	are	309	-	9,3	-	-	228,8	5,4	65,6
Vuil in ruw gras / braakliggend / ruigte	are	5.948	252,3	131,3	53,1	137,0	1.790,4	256,8	3.327,0
ONKRUID OP VERHARDING									
Onkruid op open verharding	are	511	0,5	193,5	4,4	50,2	65,4	7,0	189,9

Bijlage 5: Uitvoeringsprogramma
ZIE BELEIDSPLAN BIJLAGE 4